GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNŢIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 147. *Lunĭ, Marţĭ 7 (19) Iulie.* **1887.**

NOU ABONAMENTU
la
„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Iulie 1887 st. v., s'a începutŭ unŭ nou abonamentŭ pe trilunii Iulie, Augustŭ şi Septemvre la care invitămŭ pe toţĭ onoraţii amicĭ şi sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România şi străinătate:
pe trei lunĭ **3 fl.**	pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ şése „ 6 „	„ şése „ **20** „
„ unŭ anŭ **12** „	„ unŭ anŭ **40** „

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale.**

Abonaţilorŭ de păn'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ făşiei sub care au primitŭ ḍiarulŭ.

Domnii carĭ se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămurită şi a arĕta şi posta ultimă.

Braşovŭ, 6 Iulie 1887.

Nu trece o ḍi, fără ca sĕ primimŭ din ţinuturile ardelenescĭ, bănăţene şi unguresci locuite de Românĭ plângerĭ, că bieţii ómenĭ suntŭ prigoniţĭ pentru simţĕmintele lorŭ naţionale, că li se ameninţă scólele şi se punŭ piedecĭ instrucţiunei românescĭ, că se calcă drepturile comunelorŭ, că se comitŭ cele mai marĭ abusurĭ şi nedreptăţĭ în contra drepturilorŭ şi a libertăţii individuale, că se despóiă prin totŭ felulŭ de apucăturĭ viclene şi prin acte de forţă brutală ţĕranii nostri de averea lorŭ, aruncaţĭ fiindŭ în braţele miseriei şi ale desnădăjduirei ş. a. ş. a.

Tóte acestea fapte le înregistrămŭ ḍilnicŭ, dér niciodată nu ni s'a datŭ ocasiunea sub „gloriosulŭ“ regimŭ de aprópe 12 anĭ alŭ lui Tisza sĕ putemŭ ḍice: abusulŭ cela şi cela séu nedreptatea ceea şi ceea comisă în contra Românilorŭ din cutare comună au fostŭ reparate prin intervenţiunea guvernului, căruia i-au venitŭ la cunoscinţă.

Acésta apariţiune este ne mai pomenită în viéţa statelorŭ constituţionale. In orĭ şi ce ţéră din Europa, ce stă sub regimŭ constituţionalŭ, se ţine contŭ mai multŭ séu mai puţinŭ de opiniunea publică şi décă pressa, fiă de orĭ ce colóre, denunţă abusurĭ şi fapte de vĕdită nedreptate şi ilegalitate, guvernele respective ordonă a se face anchetă şi arată astfelŭ celŭ puţinŭ bunavoinţa de a delătura abusurile şi nedreptăţile. În foile din România cetimŭ fórte adeseorĭ, că guvernulŭ anchetéză diferite casurĭ, ce se denunţă prin pressă şi în acésta privinţă nu se face deosebire între foile opoziţionale şi guvernamentale.

Regimulŭ „strălucitŭ“, alŭ lui Tisza nu cunósce acésta séu în casulŭ celŭ mai bunŭ elŭ cunósce când îi vine la socotélă numai o opiniune publică, ce se manifestă în colónele foilorŭ maghiare, de foile nemaghiare însĕ nicĭ că vrea sĕ audă.

Ce se întĕmplă acum?

Foile unguresci suntŭ aşa de duşmănóse faţă cu noi, încâtŭ cu intenţiune ignoréză orĭ şi ce faptŭ comisŭ de organele publice în potriva Românilorŭ. Fiă vorbă de politică, orĭ de şcólă, orĭ de biserică, orĭ de averea şi libertatea individuală a Românului, totŭ ce facŭ Ungurii dela putere, chiar şi nedreptatea cea mai strigătóre la cerŭ este bine făcută pentru ele. Ura ce domnesce în tabĕra scriitorilorŭ maghiarĭ în contra Românilorŭ este aşa de mare, încâtŭ nicĭ chiar foile opoziţionale maghiare, carĭ se luptă până la cuţite cu guvernamentalii, nu găsescŭ măcarŭ unŭ singurŭ cuvĕntŭ de reprobare, când li se face unŭ rĕu Românilorŭ.

Rĕmânŭ aşadĕr pentru plângerile Românilorŭ de orĭ ce soiu deschise numai colónele foilorŭ române. Aceste înregistréză abusurile şi nedreptăţile, ce devinŭ totŭ mai dese, dér nu se găsesce nimenĭ în sinulŭ guvernului, care sĕ ia notiţă despre ele.

Décă le vii creaturelorŭ lui Tisza, carĭ nu încétă de altă parte a suspiţiona, a insulta şi a înegrì pe Românĭ, şi carĭ numai atuncĭ scriu despre ei, când au poftă sĕ-i vorbéscă de rĕu, décă, ḍicemŭ, le vii cu câte unŭ faptŭ de flagrantă nedreptăţire şi violentare comisŭ în contra Românilorŭ, îţĭ rĕspundŭ, că asemenĭ abusurĭ se întâmplă pretutindenĭ.

Póte sĕ se întĕmple şi în alte ţĕrĭ fărădelegĭ, dér aceea nu se mai întĕmplă nicăirĭ, ca, décă se aduce în publicitate casulŭ de abusŭ, organele publice sĕ nu i-a nicĭ o mĕsură de îndreptare.

Intr'unulŭ din numerii trecuţĭ amŭ vorbitŭ de-o barbară încălcare a averii şi libertăţii unui ţĕranŭ cinstitŭ românŭ de pe Câmpiă. Credeţĭ că a luatŭ notiţă despre acésta vr'o fóiă maghiară? Credeţĭ că guvernulŭ, care se laudă a fi liberalŭ, va face ceva cu scopŭ de a da satisfacţiune dreptului ofensatŭ?

Aşa ceva nu se întĕmplă sub regimulŭ „culturei“ maghiare. Dér se întĕmplă că atuncĭ, când bieţii ómenĭ loviţĭ în esistenţa lorŭ de forţa brutală a celorŭ dela putere îşĭ iau băta în mână, spre a merge sĕ-şĭ caute dreptate, li se punŭ piedecĭ în cale şi suntŭ chiar urmăriţĭ pentru acésta.

Istoria se repetă, şi în privinţa acésta nu stămŭ mai bine aḍĭ ca în timpurile cele mai crude. Casulŭ următorŭ ne dă o tristă dovadă, că în adevĕrŭ aşa este.

In Nr. 132 alŭ fóiei nóstre din anulŭ curentŭ amŭ fostŭ adusŭ scirea, că doi ţĕranĭ românĭ din Laculŭ negru în Biharia, au mersŭ pe josŭ la Viena spre a se plânge la monarchulŭ nostru în contra comasării nedrepte şi nejustificate, ce voiesce sĕ-o facă marele proprietarŭ ungurŭ de acolo, contele Zichy.

Acestŭ conte ungurescŭ voiesce sĕ obţînă întregŭ teritoriulŭ cu satŭ cu totŭ, *ér locuitorilorŭ le cedéză pădurile sale, unde vorŭ avé sĕ se mute în decursŭ de doi anĭ.* Va sĕ ḍică înainte de a se muta sĕrmanii locuitorĭ românĭ arŭ fi siliţĭ sĕ stêrpéscă pădurea ca sĕ-şĭ câştige locurĭ pentru a se puté nutri.

Ni se comunică acum, că bieţii ţĕranĭ carĭ s'au dusŭ la Viena, după ce au pribegitŭ pe acolo câtva timpŭ, fără a fi pututŭ obţiné audienţă, deórece Maiestatea Sa nu se afla în Viena, **au fostŭ arestaţĭ din partea poliţiei vienese la ordinulŭ organelorŭ politice maghiare,** fiindŭ desemnaţĭ ca nisce *ómenĭ periculoşĭ şi agitatorĭ.*

Ce s'a mai întêmplatŭ cu ei după arestare nu se scie.

Auḍiţĭ acolo, doi ţĕranĭ, carĭ mergŭ la capulŭ statului sĕ-şĭ caute dreptate, suntŭ declaraţĭ de regimulŭ „constituţional“ şi „liberalŭ“ ungurescŭ din anulŭ Domnului o miiă optŭ sute optḍecĭ şi şépte ca ómenĭ periculoşĭ şi agitatorĭ!

Se mai pomenesce unŭ lucru ca acesta în vr'o ţéră din lume? Nicĭ la seminţiile selbatice credemŭ, că aşa ceva nu se póte petrece.

Dér faţă cu Românii se vede că „liberalulŭ“ regimŭ alŭ lui Tisza e de părere, că tóte i suntŭ permise. Şi acésta negreşitŭ vine de acolo, că scie că încâtŭ ne privesce pe noi nimenĭ nu'lŭ mai controléză.

Cine a dusŭ pe ţĕranii românĭ din Bihorŭ la Împĕratulŭ? Negreşitŭ că numai desperaţiunea, eşită din convingerea, că la guvernŭ şi la ómenii lui nu mai află dreptate, căcĭ de sigurŭ că aceştia suntŭ cu trupŭ şi sufletŭ pe partea contelui ungurescŭ.

Şi pentru acésta suntŭ urmăriţĭ sĕrmanii ómenĭ, când într'unŭ statŭ constituţionalŭ fiecărui cetăţénŭ ar trebuì sĕ-i fiă permisŭ de a se adresa cu plângerile sale la capulŭ statului.

Ce sĕ mai ḍicemŭ faţă cu acésta lealĭ purtare „constituţională“ a regimului ungurescŭ?

Vomŭ ḍice, că nu atâtŭ nedreptăţile ce se comitŭ în contra poporului românŭ, câtŭ mai multŭ faptulŭ, că aceste nedreptăţĭ fiindŭ ḍate pe faţă, nu se pedepsescŭ, este semnulŭ celŭ mai învederatŭ alŭ decadenţei, în care se află acestŭ regimŭ.

Şi cei ce-şĭ batŭ jocŭ de drepturĭ şi de dreptate n'au avutŭ încă niciodadă unŭ bunŭ sfêrşitŭ!

Prinţulŭ de Coburg şi deputaţiunea bulgară.

După cum ni se telegrafiase din Durnkrut, deputaţiunea bulgară a sositŭ în castelulŭ Ebenthal la 16 Iulie; ea a fostŭ intêmpinată de către secretarul principelui care a condus'o la castelŭ. Primirea s'a făcutŭ în sala de marmură. D. Tonceff, preşedintele mari Sobranii, a remisŭ principelui actulŭ alegerei sale la tronulŭ Bulgariei, pronunţândŭ o alocuţiune căldurósă în limba bulgară şi în limba francesă, la care principele a rĕspunsŭ următórele:

„Domnule preşedinte, domnilorŭ! „Primescŭ cu recunoscinţă actulŭ ce mi-lŭ remiteţĭ: rĕmâiu fidelŭ făgăduinţelorŭ mele precum şi resoluţiunei ce am comunicatŭ, chiar dela prima ḍi, naţiunii ce m'a chematŭ. Décă ar fi cu putinţă sĕ urmezŭ impulsiunea inimei mele, aşĭ alerga fără întârḍiere în mijloculŭ vostru spre a mĕ pune în fruntea naţiunei bulgare; însĕ unŭ principe alesŭ de Bulgaria trebue sĕ respecteze tratatele esistente, şi acestŭ respectŭ va face puterea guvernului sĕu şi va asigura mărirea şi prosperitatea naţiunei bulgare. Sperŭ că vomŭ reuşi a justifica încrederea ce nĭ-o arată sublima Pórtă şi a redobândi, cu timpulŭ, simpatiile Rusiei căreia Bulgaria datoresce emanciparea ei politică, decĭ ţéra îi datoresce o mare recunoscinţă. Sper că vomŭ ajunge în fine a obţiné adesiunea tuturorŭ puterilorŭ. Binevoiţĭ d-lorŭ a conta pe devotamentulŭ meu de care sperŭ a vĕ putea da probe când va sosi momentulŭ oportunŭ. Curagiu, prudenţă, unire patriotică. Dumneḍeu binecuvinteze sentimentele patriotice. Dumneḍeu sĕ binecuvinteze Bulgaria şi sĕ-i facă unŭ viitorŭ strălucit“.

Principele a rostitŭ acestŭ discursŭ în limba francesă şi l'a cetitŭ în urmă în limba bulgară.

După ce principele de Coburgŭ a rostitŭ discursul sĕu, d. Tonceff a rostitŭ în numele guvernului o alocuţiune ce a terminat'o în limba francesă, la care principele a rĕspunsŭ: „Daţi-mĭ voe sĕ vĕ strêngŭ mâna şi sĕ vĕ presintŭ mamei mele«. Presentarea principesei Clementina a avutŭ locŭ individualŭ.

Séra la banchetŭ, principele de Coburgŭ a ridicatŭ unŭ toastŭ căruia i-a rĕspunsŭ d. Tonceff. După banchetŭ, principele s'a întreţinutŭ îndelungŭ cu membrii deputaţiunei carĭ ilŭ încungiurau, insistândŭ mai cu sémă asupra *meritelorŭ Rusiei în Bulgaria.*

După cum comunică o telegramă din Viena, deputaţiunea bulgară a avutŭ o mare decepţiune în urma întrevederei sale cu principele de Coburgŭ. Deputaţiunea a şi pornitŭ îndĕrĕtŭ la Sofia.

Francia şi Germania.

„Pol. Corr.“ e informată din Berlinŭ, că *disposiţiunea în Germania a devenitŭ cu hotărîre duşmană faţă cu Franţa.* Amărîciunea în contra Francesilorŭ cresce şi orîce represalii s'ar lua în Germania contra lorŭ, au primi de sigurŭ aprobarea generală. Totŭ se speră încă, că Germania nu va fi constrînsă sĕ rĕspundă la provocările francese cu primirea luptei ce i se oferă. Dér décă cestiunea menţinerei păcii ar veni în conflictŭ cu cestiunea menţinerei demnităţii Germaniei, atuncĭ nu se va mai ţiné sémă de nicĭ o altă consideraţiune, afară de acésta din urmă.

»France« din Parisŭ a publicatŭ în ḍilele acestea o scisóre a generalului francesŭ *Mesny,* care conţine *ofense contra Germaniei.* Generalulŭ a călĕtoritŭ prin

Lotaringia și fructulŭ acestei călĕtorii a fostŭ acea scrisóre. Organulŭ guvernului alsaţo-lotaringianŭ vorbindŭ despre scrisóre, accentuéză îndelunga răbdare a autorităţilorŭ germane, care lasă pe astfelŭ de personalităţĭ sĕ cutriere liberŭ teritoriulŭ germanŭ. In viitorŭ însĕ guvernulŭ provinciei imperiale va observa o panică strictéţă când e vorba de a le permite sĕ stăruéscă francesĭ în provincia.

De altmintrelea ura între cele douĕ popóre a ajuns până la estremŭ. Următórele casurĭ, dintre cele multe, ne dau o viuă ilustraţiune despre gradulŭ de ură și persecuţiune ce domnesce între cele douĕ popóre.

Intr'unŭ orășelŭ sĕ făcuse unŭ bolezŭ. Nașa scăpase în uliţă nisce bombóne. Poliţaiulŭ german culese câteva de colóre albă, roșie, albastră (erau și de alte colorĭ), le puse una lângă alta, conchise de aicĭ că nașulŭ și cu nașa voiseră sĕ demonstreze în contra Germaniei, dresă unŭ procesŭ verbalŭ și-i dădŭ în judecată.

Intr'o cafenea din Strassburg doi alsacienĭ steteau la o masă și vorbiau franţuzesce. Unŭ oficerŭ superiorŭ germanŭ se apropie de ei și-i provócă sĕ nu mai vorbéscă franţuzesce căcĭ se găsescŭ pe teritorŭ germanŭ și trebue sĕ vorbéscă nemţesce.

Unŭ Germanŭ din Candry, în Franţa de Nordŭ, a scris Cassei sale comerciale, că elŭ e silitŭ sĕ părăséscă Candry, pentru că mulţimea amenință viéţă lui și și a celorlalţĭ Germanĭ. Mai mulţĭ din ei d'abia ar fi scăpatŭ de mórte. Iritaţiunea a fostŭ provocată de o serbare de gimnastică și de o conferinţă a ligei patriotice. Primarulŭ a sfătuitŭ pe Germanĭ sĕ plece din orașŭ.

Când încordarea e atâtŭ de mare și amărăciunea o mai măresce și limbagiulŭ ḑiarelorŭ, mai alesŭ alŭ celorŭ germane, care devine pe ḑi ce merge totŭ mai aspru, mai póte fi sigurŭ cineva, că ḑiua de mâne nu va face sĕ bubue tunulŭ?

SCIRILE ḐILEI.

Maiestatea Sa monarhulŭ va pleca la 31 Augustŭ la manevre, și anume: ântêiu se va duce la Olmütz, și de acolo la Neutra. *Oficerĭ străinĭ*, precum se presupune, vorŭ asista numai la marile manevre finale dela *Deva*. Prinţulŭ de corónă va asista abia la manevrele de infanteriă dela Deva, pe când Maiestatea Sa și Archiducele Albrecht vorŭ fi de faţă la manevrele de cavaleriă ce premergŭ.

—x—

Cu privire la raportulŭ apărutŭ în Nr. 128 alŭ fóiei nóstre despre alegerea de deputatŭ din Turda ni se trimite din partea d-lui subnotarŭ *Ionŭ Cădariu din Sindu* o rectificare, în care se ḑice, că nu suntŭ adevĕrate cele ḑise cu privire la persóna d-lui preotŭ din Copandŭ, Ioanŭ *Pătăceanu*, că adecă acesta ar fi mersŭ sĕ corteșéscă în favórea candidatului ungurŭ pe alegĕtorii din Ceanulŭ deșertŭ. D-lŭ Cădariu spune din contră, că d-lŭ preotŭ din Copandŭ, împreună cu alţĭ ve cinĭ ai sĕi, a lucratŭ din tóte puterile pentru observarea passivităţii. Numai din întêmplare — ḑice d lŭ Cădariu — s'a întêmplatŭ totușĭ, că din comuna d-sale au luatŭ parte alegĕtorĭ românĭ la alegere, deórece în preséra alegerei aceștia au fostŭ dușĭ la alegere în absenţa de acasă a d-lui preotŭ. Mai asigură d-lŭ subnotarŭ, că părintele Pătăceanu nu a votatŭ deși a fostŭ în Turda pe timpulŭ acela. — Décă cum spune d. subnotarŭ Cădariu stă lucrulŭ și nu cum ni s'a raportatŭ de corespondentulŭ nostru, în care avemŭ tótă încrederea, cum sĕ face că d. preotŭ Pătăceanu n'a avutŭ curagiulŭ sĕ se rectifice însușĭ? Totŭ trebue că nu e lucru curatŭ la mijlocŭ.

—x—

De asemenea ne trimite d lŭ învĕţătorŭ din Sânpetru de lângă Haţegŭ, *Gheorgiu B. Reitescu*, o rectificare cu privire la raportulŭ publicatŭ în Nr. 129 alŭ „Gaz. Trans.« despre decursulŭ alegerei de deputatŭ din Haţegŭ. La acéstă alegere — ḑice d. Reitescu — d-sa nu a luatŭ parte, ci numai din întêmplare fusese în ḑiua alegerei în Haţegŭ, cu scopulŭ de a consulta pe d-lŭ protopopŭ în privinţa statoririi ḑilei de esamenŭ. D-sa se provócă și la martorĭ și cu cuvenită mândriă ne spune, că cu marĭ miserii și neajunsurĭ are a lupta, dér cu tóte acestea scóla s'a este la înălţimea chemărei sale și elŭ își cunósce datoria sa de învĕţătorŭ românŭ. — Ne bucurămŭ de rectificarea d-lui Reitescu, deși în corespondentulŭ nostru avemŭ tótă încrederea, dér cum D-ḑeu tocmai ḑiua de alegere și-a ales'o sĕ mérgă în Haţegŭ? Spərămŭ că altădată întêmplărĭ de acestea se vorŭ evita.

—x—

Din *Zengg* se telegrafiază: Poliţia a arestatŭ pe procuristulŭ firmei Cikota, unŭ Dalmatinŭ cu numele Ca rol Didolicĭ, care e bănuitŭ că a trimisŭ din Fiume scrisorĭ ameninţătóre la 40 de persóne de aci, canonicĭ, funcţionarĭ, ómenĭ de afacerĭ, pensioniștĭ ș. a., carĭ la ultima alegere au votatŭ pentru ministrulŭ Bedekovich. Cercularulŭ conţine ca frontispiciu unŭ capŭ de mortŭ, apoi inscripţiunea: „Listă de numele alegĕtorilorŭ infecţĭ.“ Urméză apoi în ordine alfabetică numele alegĕtorilorŭ carĭ au votatŭ pentru Bedekovich.

—x—

„Gazeta oficială“ din Viena publică o ordonanţă a ministrului de finance permiţĕndŭ, de acordŭ cu guvernulŭ ungurescŭ, *exportarea* absolută a *cailorŭ* prin punctele: Oderberg, Osiviecin, Szakowa, Podwoloczyska, Iţcanĭ, Șemlinŭ, Orșova, Brașovŭ și, cu órecarĭ restricţiunĭ, prin alte puncte dela graniţă.

—x—

Ni se scrie din *Chiusa*, cu data 16 Iulie c.: »In comuna Chiusa, comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca, cerculŭ Becleanului, în 12 Iuliu a. c. la 3 óre p. m. a isbucnitŭ unŭ *focŭ grósnicŭ* care, ajutatŭ de vêntŭ, abia într'o óră și câteva minute a mistuitŭ 10 case, 12 șiurĭ și grașdurĭ și totŭ ce s'a aflatŭ pe lângă ele. Ómenii erau la câmpŭ, casele singure și încuiate, mulţĭ dintre nefericiţĭ au rĕmasŭ chiar cu nemica. Paguba se calculéză la 4145 fl. v. a. Asiguratŭ n'a fostŭ nicĭ unulŭ. — *Unŭ chiusanŭ.*“

—x—

Comisiunea administrativă a comitatului Hont, scrie „P. Naplo», *a suspendatŭ* din postŭ *pe fisolgăbirĕulŭ* Bertold *Nigrovicĭ*, care fusese pusŭ în stare de acusaţiune de către curiă și condamnatŭ de tribunalulŭ din Ipolysay pentru diferite abusurĭ electorale.

—x—

Negocierile între guvernulŭ românŭ și cassa Fraissinetŭ din Marsilia pentru înfiinţarea unei *companii române de navigaţiune pe Dunăre*, se urmăresc ŭ cu mulţĭ sorţĭ d'a se ajunge la o învoială. Cu aceste negocierĭ se ocupă cu deosebire d. Aurelianŭ.

—x—

Casulŭ de coleră ce s'a ivitŭ în *Racz Almas* s'a constatatŭ de Dr. Karolyi, care a făcutŭ autopsia cadavrului ţĕranului George Sudar, ca avêndŭ tóte simptomele colerei asiatice. Casulŭ acesta e singuraticŭ.

—x—

Relativŭ la *defraudarea dela oficiulŭ orfanalŭ din Raab* se comunică, că până acum s'a constatatŭ lipsa a 8 mii fl. Fișpanulŭ a suspendatŭ din posturĭ pe primarulŭ și președintele oficiului orfanalŭ Franz Lacza, pe protofiscalulŭ orășenescŭ Dr. Alexiu B-l cz y. pe vicefiscalulŭ Eugen Kiss, pe consilierii magistratualĭ Ladislau Kozits și Franz Czip, și în contra lorŭ a pornitŭ cercetare disciplinară, ér pe averea lorŭ mișcătóre și nemișcătóre s'a ordonatŭ secvestru până la suma de 60 mii florinĭ.

—x—

In nóptea de 15 Iulie unŭ *nou incendiu* a isbucnitŭ în *Botoșanĭ*, care a prefăcutŭ în cenușe 15 case.

—x—

In posesiunea unei persóne din Sinaia se află o *cupă de argintŭ găsită în Transilvania*, pe care se află gravatŭ cu litere chirilice numele *Alexandru Moruzzi*, precum și portretulŭ sĕu.

—x—

O telegramă din Essen, dela 15 Iulie anunţă, că marele inventatorŭ și fabricantŭ de tunurĭ, carĭ pórtă numele sĕu, *Krupp, a muritŭ.*

—x—

Reuniunea femeilorŭ slovace „Jivena“ va întocmi în Turoţ St.-Marton o esposiţiune de industria textilă și cusăturĭ. Se vede că nu i-a datŭ guvernului ungurescŭ mâna sĕ o interḑică.

Mocsary și naţionalităţile.

De curêndŭ a fostŭ visitatŭ Mocsary în Andoruk, comitatulŭ Borsad, unde locuesce, de către redactorulŭ fóiei „Borsad Miskolczi Közlöny“, care a publicatŭ între altele următórele amĕrunte despre întrevorbirea ce au avut'o:

Mocsary atribue căderea sa la alegerea din Neoplanta împrejurărei, că alegĕtorii învoiţĭ cu tendinţele politice ale lui Polit n'au votatŭ pentru dênsulŭ, fiindŭ că Polit și soţii sĕi au declaratŭ, că programulŭ lui Mocsary nu consună cu programulŭ lorŭ. De altmintrelea prin resultatulŭ alegerei din Neoplanta, Mocsary nu e sdruncinatŭ în vederile sale de până acum. Chiar și până acum nu l'a condusŭ vre-o deosebită înclinare către naţionalităţi orĭ vre-unŭ umanismŭ bolnaviciosŭ, ci simplu interesulŭ statului. E fórte îngrijatŭ de sórtea naţiunei maghiare și a statului. Nu se póte aștepta consolidarea statului ungarŭ, cândŭ o jumĕtate a poporaţiunei stă pe piciorŭ de rĕsboiu faţă cu cealaltă. Politica austriacă e fórte bine învoită cu aceea, că naţionalităţile sĕ aţiţă totŭ mereu prin continuele încercărĭ de maghiarisare, căcĭ ea va băga în buzunarŭ fructele acestei activităţĭ. Potŭ fi consideraţĭ naţionaliștii ca ómenĭ bunĭ orĭ rĕi, acéstă vedere însĕ nu e ertatŭ sĕ influinţeze politica ce e a se urma faţă cu ei. Trebue sĕ trăimŭ cu ei, orĭ-ce feiŭ de ómenĭ arŭ fi, în acéstă privinţă însĕ singurulŭ mijlocŭ bunŭ constă într'aceea, ca sé se evite totŭ ce dă întemeiată pricină la gravamine. Necontestabilŭ e, că totdéuna vorŭ fi nemulţămiţĭ și agitatorĭ, dér esclusivŭ cu privire la aceștia ar trebui sĕ se validiteze privirea, că naţionalităţile nu le poţĭ mulţămi.

Totdéuna se ḑice: poporulŭ e bunŭ, numai agitatorii suntŭ rĕi individĭ. Dér nu trebue sĕ se tréca cu vederea, că marea massă a naţionalităţilorŭ se află cu totulŭ în mânile agitatorilorŭ, și adecă numai de aceea, fiindŭ că ei se potŭ provoca continuu la gravamine, la încălcărĭ. Décă straturile de josŭ ale naţionalităţilorŭ, care forméză marea massă a acelora, arŭ avé consciinţa, că nu suntŭ încălcaţĭ, că nu-i ameninţă nicĭ unŭ periculŭ mai apropiatŭ orĭ mai îndepărtatŭ, atuncĭ înḑadarŭ arŭ vorbi agitatorii. Décă legea de naţionalitate din 1868

FOILETONU.

(5)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

II.

Nicoloţii și Castellanii.

Intre Canalulŭ Mare și Giudecea era p'atuncĭ, și se póte vedé și aḑĭ aprópe în aceeașĭ stare în care era pe la jumĕtatea secolului 15, o piaţă nu tocmai mare unde se făceau în fiăcare anŭ totŭ la aceeașĭ epocă petrecerĭ publice ciudate.

Piaţa era străbătută de unulŭ din canalurile carĭ suntŭ și aḑĭ în Veneţia unŭ felŭ de artere ce ducŭ sângele dela marginĭ spre inima marei cetăţĭ. Apele acestea suntŭ, vorbindŭ adevĕrŭ, singurele căi de comunicare în Veneţia, de vreme ce nu se póte ţiné sémă de uliciórele întitulate cu numele de strade. Ș'apoi trebue sĕ mai spunemŭ că p'atuncĭ pe uliciórele acestea mai că nu se putea umbla.

Piaţa de care vorbimŭ se chema piaţa Nicoloţilorŭ și a Castelanilorŭ, în onórea petrecerilorŭ și a luptelorŭ ce se făceau acolo în fiăcare anŭ în séra ḑilei când dogele se cununa cu Adriatica.

Dér ce erau Nicoloţii și Castelanii? Nisce tinerĭ alești dintre cei mai voinicĭ gondolierĭ dela Rialto și pescarĭ chioggioţĭ; câţĭva *facchini* din portŭ, dér puţinĭ, erau câteodată admișĭ la luptă.

Se lupta pe unŭ podŭ fără parmaclîcŭ, după cum erau mai tóte podurile în Veneţia pe atuncĭ. Podulŭ acesta, aruncatŭ peste canalulŭ care împărţea orașulŭ în douĕ părţĭ aprópe egale, era tocmai în centru. In amêndouĕ colţurile opuse ale ghizdului erau săpate douĕ tipare marĭ de piciorŭ de omŭ.

Vomŭ vedé mai târḑiu la ce slujeau acele tipare, carĭ esistă și aḑĭ.

Amêndouĕ cetele protivnice, compuse fiăcare din câte 12 tinerĭ, erau așeḑate, în apropiare, de o parte și de alta a podului. Fiăcare cétă era îmbrăcată uniformŭ în costume cu feţe bătăióse, verḑĭ pentru Nicoliţĭ, roșii pentru Castellanĭ. In fruntea fiăcărei cete steteau câte 2 judecătorĭ ai luptei.

Piaţa se umplù numai decâtŭ de poporenĭ, fiăcare luându-șĭ locŭ după fantasia sa orĭ mai bine după simpatia sa și arborândŭ chiar colorile luptătorilorŭ după cum se face aḑĭ la *boat race* (regate, întrecere pe apă) din Oxford și din Cambridge. Ferestrele caselorŭ vecine erau încărcate de privitorĭ; pretutindenĭ, și pe învelitorĭ chiarŭ se vedeau numai capete.

Deodată unulŭ dintre judecătorii luptei ridică mâna și făcù semnŭ că voia sĕ vorbéscă. Se făcù o tăcere relativă, adecă în loculŭ strigătelorŭ vesele urmà unŭ sbirnîitŭ surdŭ care semĕna cu alŭ unui roiu de albine. Judecătorulŭ vorbì astfelŭ:

— Tinerĭ, aveţĭ sĕ vĕ luptaţĭ; fiţĭ lealĭ O sĕ se tragă la sorţĭ numele celorŭ dintâiu doi luptătorĭ. Acela din doi, Nicolotŭ séu Castellan, care va fi biruitorŭ, va trebui sĕ rĕmână pe podŭ s'aștepte asaltulŭ celui d'alŭ doilea, pe urmă p'alŭ unui alŭ treilea luptătorŭ din partidulŭ opusŭ, până când va fi însușĭ biruitŭ.

Tinerĭ, acela dintre voi care va birui pe toţĭ pe rêndŭ, va rĕmâné singurŭ stăpânŭ pe podŭ, după ce partidulŭ protivnicŭ va fi cu desĕvîrșire sleitŭ. Aide, Castellanĭ, încercaţĭ sĕ rĕsbunaţĭ înfrîngerea vóstră din anulŭ trecutŭ, voinicĭ Nicoloţĭ, fiţĭ victorioșĭ ca și în rêndulŭ trecutŭ.

Discursulŭ acesta micŭ, care, trebue s'o mărturisimŭ, nu strălucea prin elocvenţă, fù primitŭ, décă nu cu huiduielĭ, celŭ puţinŭ cu strigăte nerăbdătóre.

— Lupta! lupta! striga fiăcare.

— Sĕ vĕ vĕdŭ Nicoloţilorŭ!

— Sĕ vĕ vĕdŭ Castellanilorŭ!

Numele Nicoloţilorŭ și alŭ Castellanilorŭ fură puse în douĕ pălării deosebite, pe urmă din fiăcare se trase câte unulŭ.

— Pietro din partea Nicoloţilorŭ și Zaharia din partea Castellanilorŭ! ḑise judecătorulŭ luptei.

Tinerii cu numele acesta eșiră din grupulŭ din care făceau parte și suiră cele patru trepte carĭ duceau la colaculŭ podului. Acolo fiă-care își puse piciorulŭ într'unulŭ din tiparele de care am vorbitŭ, întinḑêndŭ piciorulŭ dreptŭ așa ca sĕ întêlnéscă în mijloculŭ ghizdului piciorulŭ dreptŭ alŭ adversarului. Astfelŭ pușĭ cei doi luptătorĭ tăiau podulŭ în diagonală.

— Incepeţĭ! ḑise judecătorulŭ luptei

Amêndoi voinicii întinseră braţele pentru ca sĕ s'apuce. Lupta sta în aceea, că unulŭ dintre luptătorĭ trebuia s'arunce pe protivniculŭ sĕu în canalŭ fără ca elŭ sĕ se clintéscă din locŭ: se întêmpla uneorĭ că amêndoi cădeau de odată și atuncĭ bunii Veneţianĭ nu mai puteau de bucuriă. Așa se și întêmplà cu cei doi dintêiŭ luptătorĭ.

Se traseră la sorţĭ alte douĕ nume și lupta începù

s'ar fi ținută acurată în litera și spiritulŭ ei, li s'ar fi smulsŭ agitatorilorŭ cele mai periculóse arme. De altmintrelea nicĭ agitatorii nu ținŭ la programele lorŭ până la cea din urmă iotă; se póte vorbi cu ei. Asta'i o împrejurare importantă, căreia opiniunea publică nu-i dă atențiunea re?erută. Décă așŭ fi fostŭ alesŭ de deputatŭ în Neoplanta, dise Mocsary, acésta nu mĭ-arŭ fi impusŭ față cu naționalitățile nicĭ o nouă îndatorire, care ar fi venitŭ în colisiune cu simțemintele mele patriotice. Prin vorbirile și scrierile mele am făcutŭ servicii naționalitățilorŭ, de aceea ele au votatŭ pentru mine și cu acésta eramŭ achitațĭ unii față cu alții.

Mocsary declară în fine, că cestiunea naționalităților e o rană deschisă pe corpulŭ națiunei, care cu mijlóce paliative nu se póte vindeca. Trebue a se îngriji de o temeinică vindecare, altfelŭ ar puté deveni periculósă pentru viéța statului. Acéstă afacere e, pe lângă cestiunea de dreptŭ publicŭ, cea mai importantă și va fi pétra de'ncercare a destoiniciei politice a națiunei maghiare, că óre afla-va *modus vivendi* celŭ corectŭ față cu naționalitățile.

Scirĭ militare.

România. — Regele a aprobatŭ planulŭ alcătuitŭ de marele statŭ majorŭ alŭ armatei pentru manevrele de ĕstimpŭ. Se scie deja că cu ocasiunea acestorŭ manevre care se vorŭ face către sfîrșitulŭ lui Augustŭ, se va face și o încercare de mobilisare a unui corpŭ de armată. Regele a și iscălitŭ decretulŭ pentru chemarea sub drapelŭ a reservelorŭ acelui corpŭ.

Dare de sémă,

despre activitatea societății de lectură „Andreiu Șaguna" a elevilorŭ dela institutulŭ Andreianŭ în cursulŭ anului scolarŭ 1886/7.

A. In generalŭ. Sub conducerea d-lui directorŭ seminarialŭ Ioanŭ Hannia societatea amintită s'a constituitŭ în ședința din 21 Septemvre 1886 în modulŭ următorŭ:;

Președinte: D-lŭ Dem. Comșa, profesorŭ seminarialŭ. vice-președinte: Em. Popescu, cl. an III; redactorŭ: A, Trifŭ, cl. an. III (înlocuitŭ mai târdiu prin Al. Rușdea cl. an. III); notarŭ pentru corespondență: V. Popŭ, cl. an. III; notarŭ pentru ședințe: I. Teculescu, cl. an II; bibliotecarŭ: A. Oprea, cl. an. II; vice-bibliotecarŭ: I. Nicóră, ped. an. I; membrii în comitetŭ: Ios. Blaga și St. Rusŭ, cl. an III; I. Breju și D. Câmpeanŭ, cl. an. II; N. Cârpinișanŭ și G. Enescu, cl. an. I; Rom. Jurca ped. an. III și G. Daniilŭ, ped. an. II.

Societatea a ținutŭ în cursulŭ anului scol. 26 ședințe, și anume 23 ordinare, ér 3 estraordinare.

Afară de acestea societatea a mai ținutŭ o ședință publică festivă în memoria Marelui Andreiu, în preséra dilei Sf. Andreiu, cu care ocasiune a resultatŭ unŭ venitŭ curatŭ de 97 fl. 36 cr. în favorulŭ fondului societății.

Numĕrulŭ membrilorŭ societății la finea anului scol. a fostŭ 99, între carĭ 97 ordinarĭ și 2 ajutătorĭ, anume 72 din cursurile clericalĭ, er restulŭ de 25 din cursurile pedagogice.

B. In specialŭ. Activitatea societății a fostŭ de două categorii: *literară și administrativă.*

a) In discuțiune s'au luatŭ 23 lucrărĭ, parte scientifice și literare, parte poetice. Din acestea s'au indusŭ în fóia societății „Musa" 20 piese.

Elaboratele din prosă aparținŭ parte teologiei și literaturei, parte istoriei și sciințelorŭ naturale; poesiile au fostŭ lucrărĭ originale, afară de o colecțiune de poesii populare și o traducere din limba francesă.

In decursulŭ anului s'au declamatŭ în ședințele societății 16 poesii dela diferițĭ autorĭ. In totalŭ s'au admisŭ pentru fóia „Musa« 22 piese, cu 8 mai multŭ ca în anulŭ scol. precedentŭ, — semnŭ invederatŭ, că activitatea literară a societății a mersŭ progresândŭ. In ce privesce declamațiunile, de asemenea sĕ póte constata unŭ sporŭ de 9 piese față de anulŭ trecutŭ.

b) Relativŭ la afacerile administrative ne mărginimŭ a releva mai ântêiu: Tipărirea catalogului cărțilorŭ aflătóre în biblioteca societății. Această afacere s'a fostŭ totŭ trăgănatŭ mai mulțĭ anĭ de-a-rêndulŭ mai alesŭ din causă, că abia în anulŭ de față a fostŭ posibilă o arangiare deplinŭ corectă a cărțilorŭ. Tipărirea acestui catalogŭ réspunde unei trebuințe adêncŭ simțite.

O altă afacere administrativă de importanță au fostŭ deprinderile practice în viéța constituțională a bisericei nóstre. Spre acestŭ scopŭ societatea s'a prefăcutŭ în sinodŭ parochialŭ, alegêndŭ unŭ comitetŭ cu însărcinarea de a presenta unŭ rațiociniu bisericescŭ în regulă și totodată a pregăti cele de lipsă pentru alegerea de parochŭ. Rațiociniulŭ s'a luatŭ apoi în discuțiune amĕrunțită, ér alegerea de preotŭ s'a efectuitŭ în tocmai conformŭ prescriptelorŭ în vigóre, desbătêndu-se pe largŭ asupra procederei de urmatŭ și ilustrândŭ cestiunea prin esemple practice.

Rĕmâne sĕ adaugemŭ, că în sĕptĕmânile din urmă societatea șĭ-a asiguratŭ pe timpŭ de 6 anĭ atâtŭ cărțile câtŭ și mobiliarulŭ și archiva sa în contra focului.

Comitetulŭ societății șĭ-a începutŭ activitatea cu ședința d-to 27 Septemvre 1886, alegêndu-șĭ de notarŭ și raportorŭ pe membrulŭ Ios. Blaga.

Comitetulŭ a ținutŭ în decursulŭ anului 35 ședințe și anume 28 ordinare și 7 estraordinare.

Ca organŭ esecutivŭ alŭ societății, comitetulŭ a priveghiatŭ mersulŭ afacerilorŭ îngrijindŭ de esecutarea concluselorŭ aduse de societate și întreprindêndŭ toțĭ pașii necesarĭ întru promovarea intereselorŭ societății. Lucrarea de căpetenia a fostŭ censurarea și dările de sémă asupra elaboratelorŭ lorŭ incurse, cum și procurarea de cărțĭ, ținerea bibliotecei în ordine etc.

La începutulŭ anului *biblioteca* consta din 1411 opurĭ în 1523 volume și 281 fascicule. In decursulŭ anului biblioteca s'a sporitŭ cu 87 opurĭ în 90 volume și 4 fascicule. Biblioteca numĕră astădĭ 1498 opurĭ în 1613 volume și 285 fascicule, la care sumă adăugêndŭ cărțile aparținĕtóre bibliotecei patristice și anume 45 autorĭ (S. Părințĭ) în 59 volume și 38 fascicule, resultă suma de 1543 opurĭ în 1672 volume și 324 fascicule.

Inmulțirea bibliotecei a resultatŭ parte din donațiunĭ, parte din procurărĭ făcute pe spesele societății cum și prin compactarea unorŭ diare și foi periodice.

Intre marinimoșii donatorĭ se numĕră: Academia română; Academia din Cernăuțĭ; Societatea »România jună"; Reuniunea rom. de cântărĭ în Sibiiu; Direcțiunea gimn. din Beiușŭ și următorii P. T. domnĭ: Nicolau Popea, archimandritŭ și vicarŭ; Zacharia Boiu, asesorŭ consist.; Iónŭ Popescu, profesorŭ de teologiă; Simeonŭ Popescu, protopresbiterŭ; D. Făgărășanŭ și Moldovanŭ, profesorĭ gimn.; S. Moldovanŭ, profesorŭ gimn.; Dr. I. Crișanŭ, profesorŭ de teologiă și N. Putnoky, profesorŭ gimn.; Const. Dimianŭ, paroch în Brețcu; G. Moianŭ, învĕțătorŭ și Iuliu Piticŭ, ped. a. I. Aicĭ este loculŭ sĕ adaugemŭ, că In. Ministerŭ de culte și instrucțiune din Bucurescĭ a binevoitŭ a dona societății opulŭ atâtŭ de prețiosŭ: Biserica episcopală a mânăstirei „Curtea de Argeșŭ«.

Suma cărților primite prin donațiunĭ e 27 opurĭ în 27 volume și 4 fascicule.

Prin compactarea unorŭ diare și foi periodice biblioteca s'a sporitŭ cu 12 opurĭ în 12 volume.

Față de anulŭ trecutŭ școl. biblioteca arată unŭ sporŭ de 34 opurĭ în 35 volume.

In cursulŭ anului scol. de față societatea a primit grătuitŭ următórele diare și foi periodice: 1. Advocatulŭ poporalŭ, 2. Amiculŭ Familiei, 3. Biserica Ortodoxă Română. 4. Biserica și școla, 5 Bălaurulŭ, 6. Candela, 7. Convorbirĭ pedagogice, 8. Deșteptarea, 9. Economia Națională, 10. Foia bisericéscă, 11. Fóia scolastică, 12. Fóia diecesană, 13. Familia, 14. Gazeta Transilvaniei. 15 Gazeta Săténului, 16. Lumina pentru toțĭ, 17. Luminatorulŭ, 18 Romänische Revue. 10. Pedagogulŭ Românŭ, 20 Telegrafulŭ Românŭ, 21. Transilvania, 22. Tribuna, 23. Sieb. Deut. Tageblatt. Abonate din averea societății au fostŭ: 1. Convorbirĭ literare și 2) Scóla și Familia.

De presentŭ biblioteca represintă o valóre de 2994 fl. 33 cr. cu 260 fl. 18 cr. mai multŭ ca în anulŭ trecutŭ, esceptionândŭ valórea catalogului cărțilorŭ bibliotecei. Acestŭ catalogŭ tipăritŭ în 600 esemplare represintă o valóre de 96 fl. 45 cr.

Averea societății în banĭ gata este de 565 fl. 54 cr. Subtrăgêndŭ spesele din anulŭ acesta în sumă de 363 fl. 30 cr. din venitele în sumă de 279 fl. 13 cr. resultă cu finea anului unŭ deficitŭ de 84 fl. 17 cr., care s'a acoperitŭ din economiile anilorŭ precedențĭ. Acestŭ deficitŭ este motivatŭ prin cumpărarea mai multorŭ cărțĭ a cărorŭ trebuință era adêncŭ simțită și cu deosebire prin tipărirea catalogului cărțilorŭ bibliotecei, amintitŭ mai susŭ, dér prin vinderea acestuia spesele se vorŭ restitui succesive cu prisosŭ.

Archiva s'a sporitŭ în decursulŭ acestui anŭ cu 108 piese.

Colecțiunea numismatică consta cu finea anului scol. 1885/6 din 86 bucățĭ. In decursulŭ acestui anŭ a crescutŭ prin donațiunĭ cu 28 bucățĭ. Cu finea acestui anŭ scol. decĭ colecțiunea numismatică constă din 114 bucățĭ.

In anulŭ acesta ca și în cei precedențĭ, societatea a avutŭ la disposiția două odăi din localitățile seminariale. In una din aceste odăi au fostŭ aședate dulapurile bibliotecei; ér cealaltă a servitŭ ca sală de lectură.

Mobiliarulŭ s'a sporitŭ cu unŭ dulapŭ pentru archivă. Mobiliarulŭ întregŭ represintă o valóre de 286 fl. 12 cr., ér rechisitele de 126 fl. 53 cr.

Intréga avere a societății computată în banĭ represintă o valóre de 3985 fl. 69 cr.

Până a nu termina acéstă scurtă dare de sémă, fiă-ne permisŭ a esprime în numele societății cele mai căldurose mulțămirĭ Onoratelorŭ Redacțiunĭ dela foile amintite, cum și numĕroșilorŭ donatorĭ și spriginitorĭ ai societății nóstre.

Sibiiu, 24 Iuniu st. v. 1887.

Emilianŭ Popescu, președ. comitetului.
Iosifŭ Blaga, not. și raportorul comit.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

CONSTANTINOPOLŬ, 18 Iulie. — Sir Drumond Wolf, trimisulŭ englesŭ, care a încheiatŭ cu Turcia convenția egipténă, a plecatŭ de aci fără sĕ se fi ratificatŭ convențiunea și fără sĕ fi fostŭ elŭ însușĭ primitŭ în audiență de plecare. Audiența era destinată pe Vinerea trecută, dér nu s'a ținutŭ. Ambasadorulŭ germanŭ a stătuitŭ pe Sultanŭ sĕ ratifice convenția, dér Sultanulŭ a declaratŭ, că convenția în forma actuală ar face sânge rĕu în lumea musulmană.

NEAPOLE, 18 Iulie. — In urma spargerei țavei principale a apăductului, orașulŭ stă de două dile fără apă. S'au întêmplatŭ din acéstă causă escese, care au fostŭ suprimate cu puterea armelorŭ.

INNSBRUCK, 18 Iulie. — Impĕratulŭ germanŭ sosesce aci după amédĭ aflându-se în călĕtoriă spre Gastein. Mâne îșĭ continuă călĕtoria.

DIVERSE.

Isvorŭ nou de petroleu. — Aprópe de *Peklenicza* în cerculŭ Csakathurn din comitatulŭ Zala s'a descoperitŭ unŭ *isvorŭ de pĕcură.* Unŭ consorțiu din Viena a și cerutŭ guvernului ungurescŭ dreptulŭ d'a esploata acestŭ isvorŭ de petroleu.

Incendiu mare. — Orașulŭ rusescŭ Witebsk a devenitŭ mare parte o pradă a flacărilorŭ. Au arsŭ 413 case între carĭ o bancă, poliția și 6 școle. Mulțĭ ómenĭ au arsŭ. 7,000 suntŭ fără asilŭ.

Jidovŭ condamnatŭ. — In Seraievo, capitala Bosniei, s'a judecatŭ procesulŭ unui furnisorŭ militarŭ jidanŭ, Baruch, care a înșelatŭ statulŭ cu mai multe milióne de fl. — Principalulŭ culpabilŭ a fostŭ condamnat la 5 anĭ închisóre grea.

Bandă de tâlharĭ, carĭ bântuiau în plasa Filipescĭ, jud. Prahova, s'a prinsŭ de către primarulŭ comunei, Mărgineni-Monastiri, Andrei Rădulescu. Ei suntŭ, cum spune „Democratulŭ«, nisce țiganĭ căldărarĭ ungurescĭ poposițĭ cu corturĭ în spatele comunei Vlădenĭ. S'au găsitŭ suterane în pădurea Bălenĭ cu felurite obiecte de valóre. Doi dintr'ênșii nu s'au pututŭ prinde.

Cutremurŭ de pămêntŭ. — In Vinga s'a simțitŭ în 10 Iulie n. unŭ cutremurŭ de pămêntŭ fórte violentŭ cu direcțiunea dela nordŭ spre sudŭ. Mișcarea a fostŭ insoțită de o detunătură înăbușită și a duratŭ mai multe secunde. S'au dĕrîmatŭ câteva ziduri de case și coșurĭ (urlóie) și turnulŭ bisericei catolice s'a crăpatŭ în două locurĭ. Au mai fostŭ dăunate edificiulŭ scolarŭ, alŭ judecătoriei de cercŭ și alŭ ospătăriei celei marĭ.

Pe rugŭ. — Din placutulŭ orașŭ Nagy-Maroșŭ se povestesce despre unŭ evenimentŭ prea tragicŭ, ce s'a întêmplatŭ acolo în nóptea de Marțĭ, 30 Iunie. O femee tînĕră și frumósă este eroina acestei tragedii lugubre. Iulia Niedermüller era fiica unui birtașŭ din Nagy-Maroș; acum trei anĭ îi întorsese capulŭ unŭ flăcău. Ea devenĭ mumă. Spre a nu fi de batjocură în loculŭ sĕu natalŭ, ea intră în serviciu în Budapesta, lăsându-șĭ copilulŭ în îngrijirea mamei sale. Acum o lună și jumĕtate Iulia îșĭ pierdù serviciulŭ și se întórse acasă la Nagy-Maroș. Părinții ei suntŭ nisce țĕranĭ cinstițĭ, care acum împărtășescŭ sórtea tuturorŭ locuitorilorŭ din Nagy-Maroșŭ: Ei luptă cu miseria, de când filoxera lĭ-a pustiitŭ viile, din care trăescŭ. Cu tóte astea părinții primiră bine pe fiica lorŭ. Dér Iulia nu se simțì bine în casa părintéscă, vĕdêndŭ că dênsa și copilulŭ sĕu erau o greutate pentru casă. Póte va mai fi auditŭ și vre-o vorbă grea dela mumă-sa, ș'apoi fata nu era bine vĕdută nicĭ de femeile de etatea ei și tóte astea făcură pe nefericita fată sĕ ia o hotărîre teribilă. Ișĭ puse în capŭ sĕ-șĭ ia viéța sa și a copilului și alese unŭ chipŭ de mórte de o crudime nespusă, nenorocirea luându-i mințile. Intr'o séră îșĭ luà copilulŭ și plecà din casa părintéscă. Ea se duse pe unŭ délŭ, adunà uscăturĭ, făcù unŭ rugŭ, turnà peste elŭ petroleu, adusŭ într'o sticlă, și-i puse focŭ. Când începură sĕ se înalțe flacările, ea luà copilulŭ în brațe și sărì în focŭ. Alaltaierĭ diminéța fură găsite acolo două cadavre carbonisate. — Acéstă întîmplare tragică a produsŭ cea mai mare emoțiune în poporația din Nagy-Maroșŭ, precum și între familiele din Budapesta, ce au venitŭ acolo în vilegiatură.

☛ *Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în totungeria lui I. GROSS, și în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.*

érășĭ și se urmà cu sorțĭ variabilĭ aprópe o jumĕtate de óră, însĕ fără incidente însemnate. Și Nicoloții și Castellanii s'arătau aprópe d'aceeașĭ putere și nicĭ unulŭ din ei nu ajunsese încă sĕ pasioneze pe publicŭ.

Nu mai rĕmăseseră decâtŭ 4 Castellanĭ în potrìva a 6 Nicolоțĭ, când judecătorulŭ luptei strigà:

— Giacomo pentru Castellanĭ!

Unŭ flăcău frumosŭ ca de 25 de anĭ, purtândŭ colorile stacojii ale Castelanilorŭ, eșì din rêndurĭ și se suì pe podŭ, unde mina lui bună provocà unŭ murmurŭ de aprobare. Era unŭ gondolierŭ dela Rialto fórte vestitŭ pentru puterea lui, și toțĭ partisanii lui îlŭ încuragiau cu vorbe:

— Nu te lăsa, Giacomo, fi tare!

In vremea asta judecătorulŭ luptei scosese și numele celălaltŭ:

— Leonardo pentru Nicoloțĭ! dise elŭ.

Unŭ bărbatŭ latŭ în spete, cu înfățișarea cam sĕlbatică, apărù pe colaculŭ podului.

— Nu este Leonardo! strigară 20 de vocĭ.

— Nu! nu! rĕspunseră o sută altele.

— Este sergentulŭ Bartolomeo! diseră alte vocĭ.

Strigăte amenințătóre în potriva sergentului începù sĕ s'audă în mulțime. Falsulŭ Leonardo se uita cu disprețŭ împrejurŭ. Unulŭ dintre judecătorii luptei credù de cuviință sĕ s'amestice. După ce reclamà o tăcere pe care cu greu o dobîndì, întrebà pe acela în potriva căruia strigau toțĭ:

— Nu eștĭ tu Leonardo? (Va urma.)

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursulŭ la bursa de Viena
din 15 Iuliu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	101 55	Bonurĭ croato-slavone	104 50
Rentă de hârtiă 5%	87.75	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.40	Imprumutulŭ cu premiu ung.	122.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.90	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	122 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 —	Renta de hârtiă austriacă	81.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 50	Renta de arg. austr.	83.25
Bonurĭ rurale ungare	104.50	Renta de aurŭ austr.	112 20
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50	Losurile din 1860	137.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 40	Acţiunile băncel austro-ungare	889 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50	Act. băncel de creditŭ ung.	284.75
Bonurĭ rurale transilvane	104 90	Act. băncel de creditŭ austr.	281.—
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 95
		Napoleon-d'orĭ	10.03
		Mărcĭ 100 împ. germ.	62 20
		Londra 10 Livres sterlinge	126.60

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 16 Iuliu st. n. 1887

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.63	8.65
Argint românesc	8.55	8.60
Napoleon-d'orĭ	9 97	10.01
Lire turcescĭ	11.34	11.37
Imperialĭ	10.34	10.37
Galbenĭ	5 89	5.94
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	100.—	102.—
„ „ „ 5%	98.—	99.—
Ruble Rusescĭ	109.—	110.—
Discontulŭ	7—10% pe anŭ.	

Iosifŭ Blasko,
hotelier
în
Sz.-Szt.-György
s'a mutatŭ în
HOTELUL MARE.

Nr. 695—1887.

Concursŭ.

La scólele reuniunei foştilorŭ grăniţerĭ din regimentulŭ I. rom. suntŭ de conferitŭ pe calea concursului:

1. Postulŭ de învĕţătorŭ dirigentŭ la scóla din Cugieriu, comitatulŭ Huniădórei, cu salarŭ anualŭ de 350 fl. apoi cuartirŭ şi lemne de focŭ.

2. Postulŭ de învĕţătorŭ dirigente la scóla din Vestemŭ, comitatulŭ Sibiiului, cu salarŭ de 300 fl. diu fondulŭ scolasticŭ centralŭ, precum şi cuartirŭ şi lemne de focŭ.

3. Postulŭ de învĕţătorŭ secundarŭ la scóla din Sina, comitatulŭ Sibiiului, cu emolumentele: 200 fl. v. a. din fondulŭ scolasticŭ centralŭ, cuartirŭ şi lemne după trebuinţă; în fine

4. Totŭ la Sina postulŭ de învĕţătorŭ adjunctŭ cu 180 fl. din fondulŭ centralŭ, apoi cuartirŭ şi lemne de focŭ.

Reflectanţiĭ la aceste posturĭ au sĕ-şĭ subştérnă suplicele instruite cu diploma de cualificaţiune din studiele pedagogice şi din limba maghiară, eventualŭ şi alte documente celŭ multŭ până în **10 Augustŭ** a. c. st. n. la:

Comitetulŭ administrativŭ alŭ fondului şi şcólelorŭ foştilorŭ grăniţerĭ din regimentulŭ I. rom. în Sibiiu. 1—3

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zérnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ Zérnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Mersulŭ trenurilorŭ
Valabilŭ dela I Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealŭ (	—	–	—	1.14
Predealŭ (	—	9.12	—	—
Timişŭ	—	9.35	—	1.45
Braşovŭ (	—	10.12	—	—
Braşovŭ (	7 20	—	4.01	2.32
Feldióra	7.57	—	4.47	—
Apâtia	8.24	—	5 28	—
Augustinŭ	8 47	—	5.59	—
Homerodŭ	9.29	—	6 49	—
Haşfaleu	9 37	—	8.35	—
Sighişóra (	10 53	—	9.02	—
Sighişóra (	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediaşŭ	12.03	—	10 37	—
Copsa micĕ	12.26	—	10.59	—
Micăsasa	12.42	—	11.16 11.37	—
Blaşiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1.23	—	12,33	—
Teiuşŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	2 49	—	2.48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.46	—	4.51	—
Apahida	5.01	—	5.28	Trenŭ de persóne
Clușiu (	5.21	—	5 56	
Clușiu (	—	6.01	—	6 37
Nedeşdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirişŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7.56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8.18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9.34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mezŏ-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Veneţia-Orădii	—	—	Trenŭ de persóne	10.57
Oradia-mare (	—	9.11		11 07
Oradia-mare (	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6.33
Viena (	—	—	2.15	—
Viena (	—	8.00	—	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11.05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12 02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2.01	—
Venţia-Orădii	—	—	—	2 08	
Fudi-Oşorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriş	—	—	—	5.53	—
Gl ârbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedişu	—	—	—	6,20	—
Clușiu (	—	10.31	—	6.38	—
Clușiu (	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
Cucerdea (	1 11	—	—	—	10.—
Uióra	1.18	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2 50	—	—	—	12.34
Blaşŭ	3.03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copşa micĕ	4.01	—	—	—	2.13
Mediaşŭ	4 20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.5[illegible]	—	—	—	3.31
Sigişóra	5.42	—	—	—	4.32
Haşfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8.23
Feldióra	9·06	—	—	—	9.02
Braşovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
Braşovŭ (	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ (	—	6.47	—	—	—
Predealŭ (	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	1.01	—	4.51
Orăştia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2 32	—	6.15
Deva	2 52	—	6.35
Branicica	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4 08	—	7.40
Zam	4 25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9 33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10 27
Paulişŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovaţŭ	8.28	—	11 25
Aradŭ	8 42	9.17	12.31
Szolnok (	—	2 32	4.59
Szolnok (	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12 10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
Szolnok (	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovaţŭ	4 43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Pauliş	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5 41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bârzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8.34	9.41	—
Ilia	8 55	9.[illegible]8	—
Branicica	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	—
Simeria (Piski)	10.35	11.07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12.18	12.29	—
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6 19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	8.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.4[illegible]
Streiu	—	—	3.25
Haţegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Baniţa	—	—	6.40
Petroşenĭ	—	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8 01
Aradŭ	9.27	—	8 17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	—	—	6.10
Baniţa	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7.37
Pui	—	—	8.20
Haţegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia ALEXI Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ